

TUNNIKAVA #470

Tunni teema:	Mis saab meie nutividinatest?										
Külalisõpetaja:	Argo Alaniit, ettevõtte GreenDice asutaja ja tegevjuht										
Õpilased:	7.-9. klass										
Tunni õpieesmärk:	Õpilane teab, mis on elektroonikajäätmed ja kuidas ise vähem elektroonikajäätmeid tekitada.										
Seos RÕK-iga:	digipädevused										
45-minutilise tunni ülesehitus:											
5 min ettevalmistus ja häälestus	20 + 5 min ülekanne + küsimused külalisõpetajale										
	15 min õpilaste iseseisev töö klassis										
Tunni teema taust:	Elektroonikajäätmed on maailmas kõige kiiremini kasvav jäätmete valdkond. Tekitame igal aastal rohkem kui 50 miljonit tonni e-prügi. Mastaabi mõistmiseks saab tuua paralleeli, kus üks inimene kaalub 100 kg, sel juhul "viskame ära" ligikaudu 500 miljoni inimesega võrdse koguse elektroonikaseadmeid. Kahjuks sellest kogusest vaid 17% õnnestub korrektselt kokku koguda ja enam-vähem nõuetekohaselt utiliseerida. Sellest tulenevalt arvab WHO, et paljud seadmed põletatakse lageda taeva all ning töölisteks on tihti lapsed ja naised, kes vajavad igapäevaeluks raha, kuid rikuvad oma tervise. E-tunnis on külas ettevõtte GreenDice asutaja ja tegevjuht Argo Alaniit, kes räägib, kuidas olla teadlikum, parem ja targem tarbija, et vältida e-jäätmete teket.										
Häälestus:	Liigita asjad selle põhjal, kas need on sinu arvates elektroonikaseadmed või mitte. <i>Telekapult, pistikupesa dekoratiivraam, tahvelarvuti kaaned, tõukeratas, puldiga juhitud mänguauto, kõrvaklapid, arvutihiir, mudelauto</i>										
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9ead3;">On elektroonikaseadmed</th> <th style="background-color: #d9ead3;">Ei ole elektroonikaseadmed</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>telekapult</i></td> <td><i>pistikupesa dekoratiivraam</i></td> </tr> <tr> <td><i>puldiga juhitud mänguauto</i></td> <td><i>tahvelarvuti kaaned</i></td> </tr> <tr> <td><i>kõrvaklapid</i></td> <td><i>mudelauto</i></td> </tr> <tr> <td><i>arvutihiir</i></td> <td><i>tõukeratas</i></td> </tr> </tbody> </table>	On elektroonikaseadmed	Ei ole elektroonikaseadmed	<i>telekapult</i>	<i>pistikupesa dekoratiivraam</i>	<i>puldiga juhitud mänguauto</i>	<i>tahvelarvuti kaaned</i>	<i>kõrvaklapid</i>	<i>mudelauto</i>	<i>arvutihiir</i>	<i>tõukeratas</i>
On elektroonikaseadmed	Ei ole elektroonikaseadmed										
<i>telekapult</i>	<i>pistikupesa dekoratiivraam</i>										
<i>puldiga juhitud mänguauto</i>	<i>tahvelarvuti kaaned</i>										
<i>kõrvaklapid</i>	<i>mudelauto</i>										
<i>arvutihiir</i>	<i>tõukeratas</i>										
Õpilaste iseseisev töö:	vt töölehte allpool										
Võimalikud lisamaterjalid:	Video inimese suhtest loodusega - https://www.youtube.com/watch?v=WfGMYdalCIU WHO: Electronic waste (e-waste) - https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/electronic-waste-(e-waste)										

Tööleht “Mis saab meie nutividinatest?”

Elektroonikajäätmed on maailmas kõige kiiremini kasvav jäätmete valdkond. Tekitame igal aastal rohkem kui 50 miljonit tonni e-prügi. Kahjuks sellest kogusest vaid 17% õnnestub korrektselt kokku koguda ja enam-vähem nõuetekohaselt utiliseerida. E-tunnis on külas ettevõtte GreenDice asutaja ja tegevjuht Argo Alaniit, kes räägib, kuidas olla teadlikum, parem ja targem tarbija, et vältida e-jäätmete teket.

Kasuta töölehte nii:

- enne otseülekannet häälesta end teema lainele;
- otseülekande ajal küsi esinejalt küsimusi;
- pärast otseülekannet lahenda ülesanded.

ENNE OTSEÜLEKANDE VAATAMIST

Liigita asjad selle põhjal, kas need on sinu arvates elektroonikaseadmed või mitte.

Telekapult, pistikupesa dekoratiivraam, tahvelarvuti kaaned, puldiga juhitud mänguauto, kõrvaklapid, arvutihir, mudelauto, tõukeratas

On elektroonikaseadmed	Ei ole elektroonikaseadmed
<i>telekapult</i>	<i>pistikupesa dekoratiivraam</i>
<i>puldiga juhitud mänguauto</i>	<i>tahvelarvuti kaaned</i>
<i>kõrvaklapid</i>	<i>mudelauto</i>
<i>arvutihir</i>	<i>tõukeratas (kui pannakse elektroonikaseadme alla, siis juhtida tähelepanu, et pole mitte elektritõukeratas, vaid tavaline)</i>

OTSEÜLEKANDE AJAL KÜSI KÜSIMUSI

Selleks, et saada vastuseid enda jaoks olulistele küsimustele, saad YouTube'i otseülekande ajal külalisõpetajalt küsimusi küsida. Lisa vestlusesse või palu õpetajal oma küsimus vestlusesse lisada nii: **Kaari 12. klass, Kurtna Kool. Kuidas saada presidendiks?**

Ole küsimust sõnastades viisakas ja täpne. Sinu küsimusi näevad kõik, kes samal ajal otseülekannet vaatavad. Mida varem jõuad küsimused saata, seda suurema tõenäosusega jõuame vastata.

OTSEÜLEKANDE JÄREL LAHENDA ÜLESANDED

1. Loe läbi kaks olukorra kirjeldust. Pane kirja, mida sina soovitaksid osalistel sellistes olukordades teha, et vältida üleliigset e-jäätmete teket. Lähtu tunnis saadud teadmistest.

1) Kaisa käis suvevaheajal tööl, et koguda raha uue nutitelefoni ostuks. Tema vana telefon on töökorras, aga kuna klassikaaslastel ja sõpradel on juba uuemad nutitelefoniid kui temal, siis tunneb Kaisa, et peab ka enda telefoni välja vahetama. Millised oleksid sinu soovitusel Kaisale?

.....

.....

2) Markus tahtis oma koolitööd kirjutada, kuid sülearvuti ei hakanud tööle. Poiss arvas, et äkki on viga laadijas, kuid ka teist laadijat proovides ei võtnud arvuti pilti ette. Markus asus uurima, kust saab osta uue arvuti. Millised oleksid sinu soovitusel Markusele?

.....

.....

2. Kujuta ette, et räägid koolist puudunud klassikaaslasele, et vaatasite e-tundi, mis rääkis sellest, kuidas vähem e-jäätmeid tekitada, aga klassikaaslane ütleb, et tema meelest ei ole elektroonikajäätmed üldse mingi probleem. Kirjuta sõnum, kus väidad tunnist saadud teadmiste toel vastupidist.

Tšau. Mis täna koolis tegite? 🤔

Hei! Tead, täna me vaatasime e-tundi, mis rääkis e-jäätmetest. Aastas ikka tekib nii palju sodi. 😞

Ah, mis vahet seal on, prügiauto veab kõik ju ära. 🙄

